CC-101

December-23-03-2161
M.Ed. Sem. -I (New) Examination
Dec. -2023
Psychology of Learning and Development

Total Marks : 70 **Time : 3 Hours**

સૂચના : ૧. બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
૨. અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.
૩. બંને વિભાગોના ઉત્તર અલગ–અલગ ઉત્તરવહીમાં લખવા.

વિભાગ : અ

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દમાં લખો. 20

1. અધ્યયન સંક્રમણનો અર્થ જણાવી બાન્દુરાના અધ્યયન સિધ્ધાંતની ચર્ચા કરો.
2. સંરચનાવાદ વિશે સમજાવો.
3. મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ આપી રચનાવાદ વિશે ચર્ચા કરો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દમાં લખો. 10

1. વર્તનવાદ વિશે નોંધ લખો.
2. અધ્યયન સંક્રમણના પ્રકારો વિશે જણાવો.
3. વ્યકિતત્વના કોઈ પણ ત્રણ ઘટકો વિશે જણાવો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. 05

1. ગ્રહણશીલ અધ્યયન એટલે શું ?
2. અધ્યયન સંક્રમણના બે ફલિતાર્થો લખો.
3. અવલોકનાત્મક અધ્યયનના કોઈ પણ બે ફલિતાર્થો લખો.
4. રચનાવાદના પ્રણેતા જણાવો.
5. અર્થપૂર્ણ અધ્યયન સિધ્ધાંતના પ્રણેતાનું નામ જણાવો.

વિભાગ : બ

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દમાં લખો. 20

1. સર્જનાત્મકતાની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેની લાક્ષણિકતાઓ વિશે જણાવી કોઈ પણ પાંચ ફલિતાર્થો જણાવો.
2. માહિતી સંસ્કરણ એટલે શું ? માહિતી સંસ્કરણ પ્રણાલી વિશે ચર્ચા કરો.
3. સ્મૃતિનો અર્થ જણાવી સ્મૃતિના પ્રકારો વિશે ચર્ચા કરો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દમાં લખો. 10

1. બુદ્ધિની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી દ્વિ–અવયવ સિધ્ધાંત વિશે જણાવો.
2. કોઈ એક અધ્યાપન પ્રતિમાન વિશે જણાવો.
3. માહિતી સંસ્કરણ પ્રણાલી વિશે ટૂંકમાં જણાવો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 05

1. બહુ–અવયવ સિધ્ધાંતના પ્રણેતાનું નામ જણાવો.
2. સ્વ–નિયંત્રણ પ્રતિમાનના પ્રણેતાનું નામ જણાવો.
3. સર્જનાત્મકતા એટલે શું ?
4. અધ્યાપન પ્રતિમાન એટલે શું ?
5. દીર્ઘઅવધિ સ્મૃતિ એટલે શું ?

December-23-03-2162

M.Ed. Sem. -I (New) Examination

CC-102. Dec. -2023

Historical, Political and Economic Prospective of Education

Total Marks : 70 **Time : 2½ Hours**

સૂચના : ૧. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
૨. અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.

વિભાગ : અ

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દમાં લખો. 20

1. ભારતીય શિક્ષણપંચ– 1965-66 ની ભલામણો અંગે વિસ્તૃતમાં ચર્ચા કરી તેની સમીક્ષા કરો.
2. રાષ્ટ્રીય માધ્યમિક શિક્ષા અભિયાન અંતર્ગતની વિવિધ યોજનાઓની ચર્ચા કરો.
3. બૌદ્ધકાલીન શિક્ષણ પ્રણાલી એટલે શું ? બૌદ્ધકાલીન શિક્ષણ પ્રણાલીની વિશેષતાઓ જણાવો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દમાં લખો. 10

1. ભારતીય શિક્ષણમાં NCF-2005નું યોગદાન જણાવો.
2. સર્વશિક્ષા અભિયાન અને 'RUSA' ની શિક્ષણના સાર્વત્રીકરણ અંગેની ભૂમિકા સમજાવો.
3. વુડના ખરીતાની ભલામણો જણાવો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. 05

1. NCFનું પુરુ નામ જણાવો.
2. સંયુકત રાષ્ટ્ર સંઘે કયા વર્ષને આંતરરાષ્ટ્રીય બાળવર્ષ તરીકે જાહેર કર્યુ છે?
3. યુનિવર્સિટી શિક્ષણપંચ કોના અધ્યક્ષપણા નીચે નીમવામાં આવ્યું હતું?
4. સર્વ ક્ષિા અભિયાનની શરૂઆત કયા વર્ષથી કરવામાં આવી હતી?
5. શબ્દ સમજાવો : પ્રબજ્જા સંસ્કાર.

વિભાગ : બ

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દમાં લખો. 20

1. શિક્ષણના સંદર્ભમાં મુડીવાદનો અર્થ આપી મુડીવાદની સિદ્ધિઓ જણાવો.
2. લોકશાહીની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેના હેતુઓ અને લોકશાહીના મૂળભૂત ગૃહીતોની ચર્ચા કરો.
3. શિક્ષણના સંદર્ભમાં સમાજવાદનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી તેની ખાસિયતો વિશે ચર્ચા કરો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં લખો. 10

1. શિક્ષણ પર બજેટ સહાયની અસરો જણાવો.
2. આર્થિક વિકાસમાં શિક્ષણની ભૂમિકા સમજાવો.
3. મિશ્ર અર્થતંત્રનો અર્થ આપી તેના ગેરલાભ જણાવો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 05

1. દેશનું સૌપ્રથમ અંદાજપત્ર કેટલા રૂપિયાનું રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું ?
2. આર.ટી.ઈ. 2009 મુજબ કેટલા વર્ષ સુધીના બાળકને મફત અને ફરજિયાત શિક્ષણ આપવામાં આવે છે ?
3. RUSAનું પુરુ નામ જણાવો?
4. ભારતમાં કયા નાણાં મંત્રીએ સૌથી વધુ વખત સામાન્ય અંદાજપત્ર રજૂ કર્યું છે ?
5. C.T.E.નું પુરુ નામ જણાવો.

CC - I03

December-23-03-2163
M.Ed. Sem. -I (New) Examination
Dec. -2023
Education Studies

Total Marks : 70 **Time : 3 Hours**

સૂચના : ૧. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
૨. અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.
૩. બંને વિભાગના ઉત્તર અલગ–અલગ ઉત્તરવહીમાં લખો.

વિભાગ : અ

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દમાં લખો. **20**

1. શિક્ષણ વિદ્યાઅભ્યાસની પ્રવર્તમાન સ્થિતિની ચર્ચા કરો.
2. આંતર વિદ્યાશાખાકીય શિક્ષણ એટલે શું? તેના સ્વરૂપ અને અન્ય વિદ્યા શાખાઓના વિષયો સાથેના સંબંધોની ચર્ચા કરો. (તત્વજ્ઞાન / મનોવિજ્ઞાન / સમાજશાસ્ત્ર / અર્થશાસ્ત્ર / એન્થ્રોપોલોજી)
3. ક્રિયાપ્રતિક્રિયાના જ્ઞાન સાથે ક્રિયાના પરિણામ સ્વરૂપનું જ્ઞાનનું જોડાણ અને વિષયવસ્તુ જ્ઞાનનું અધ્યાપન શાસ્ત્રના જ્ઞાન સાથેના જોડાણની વિગતવાર ચર્ચા કરો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દમાં લખો. **10**

1. શિક્ષણ વિદ્યાઅભ્યાસનો અર્થ જણાવી તેની સંકલ્પના વિશે માહિતી આપો.
2. આંતર વિદ્યાશાખાકીય શિક્ષણ એટલે શું ? તેના સ્વરૂપની ચર્ચા કરો.
3. સામાજિક રચના પર અસર કરતા પરિબળોની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. **05**

1. અધ્યાપન–અધ્યયનની પરિભાષા જણાવો.
2. અનુભવજન્ય જ્ઞાન સાથે પયોગિક જ્ઞાનનું જોડાણનું એક ઉદાહરણ આપો.
3. પૌઢ શિક્ષણની પરિભાષા જણાવો.
4. એક શિક્ષક તરીકે બાળકોમાં કયા મૂલ્યોનું જતન કરવું જોઈએ ?
5. આદર્શ શિક્ષકની પરિભાષા જણાવો.

વિભાગ : બ

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દમાં લખો. **20**

1. શાળા શિક્ષણના સમકાલીન પડકારો જણાવો.
2. ICTનો શિક્ષણમાં ઉપયોગ જણાવો.
3. શાંતિ માટેના શિક્ષણનો ધ્યેય હાંસલ કરવા શિક્ષણ પાસે કયા મૂલ્યો, કૌશલ્યો અને વલણો જરૂરી છે ?

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દમાં લખો. **10**

1. એક આદર્શ શિક્ષક સહાયક તરીકે અને સહ–અધ્યાયી તરીકેની ભૂમિકા અંગે ચર્ચા કરો.
2. વ્યકિતને સામાજિક, નૈતિક અને આધ્યાત્મિક વિકાસ માટે શું કરવું જોઈએ ?
3. સ્પર્ધા અને સહકાર તરફનું વલણ અને તેની વ્યકિતગત જીવન પર અસર સ્પષ્ટ કરો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. **05**

1. બાળકને અસર કરતાં બાહ્ય વાતાવરણના નામ જણાવો.
2. શાળા શિક્ષણની પરિભાષા જણાવો.
3. ટકાઉ શિક્ષણ એટલે શું ?
4. એક શિક્ષક તરીકે બાળકોમાં ICTની વ્યવસાયિક સજ્જતા કેળવવા શું કરશો?
5. મૂલ્યશિક્ષણ પરિભાષા જણાવો.

December-23-03-2164
M.Ed. Sem. -I (New) Examination
Dec. -2023
CC-104 **Introduction to Research Methods**

Total Marks : 70 **Time : 2½ Hours**

સૂચના : ૧. બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
૨. અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.
૩. બંને વિભાગોના ઉત્તર અલગ–અલગ ઉત્તરવહીમાં લખવા.

વિભાગ : અ

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દમાં લખો. 20

1. શૈક્ષણિક સંશોધન એટલે શું ? શૈક્ષણિક સંશોધનની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. શૈક્ષણિક સંશોધનમાં નૈતિક વિચારણા સમજાવો.
2. તમારા લઘુશોધ નિબંધના વિષય પર નીચેના મુદ્દાના સંદર્ભમાં સંશોધન પ્રસ્તાવ તૈયાર કરો. (૧) હેતુઓ (૨) વ્યાપવિશ્વ (૩) મહત્વ (૪) ઉપકરણ (૫) પારિભાષિક શબ્દો (૬) મર્યાદાઓ.
3. ઉત્કલ્પના એટલે શું ? ઉત્કલ્પનાના પ્રકારો ઉદાહરણ સાથે સમજાવી ઉત્કલ્પનાના ચકાસણીના માપદંડો જણાવો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દમાં લખો. 10

1. શૈક્ષણિક સંશોધનના પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
2. ચલના પ્રકારો સહોદાહરણ સમજાવો.
3. સંશોધન સમસ્યાનાં લક્ષણો જણાવો. સમસ્યા પસંદગીનાં ધોરણો જણાવો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. 05

1. શૈક્ષણિક સંશોધનનું મહત્વ જણાવો.
2. ચલ એટલે શું ?
3. શિક્ષકો માટે સંશોધનની આવશ્યકતા જણાવો.
4. સંશોધન સમસ્યાના ચાર સ્ત્રોતો જણાવો.
5. ક્રિયાત્મક સંશોધનના સોપાનો જણાવો.

વિભાગ : બ

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દમાં લખો. 20

1. સંશોધન સ્ત્રોત તરીકે નીચેનાનું મહત્વ જણાવો. (૧) જ્ઞાનકોષ (૨) જિવન ચરિત્રો (૩) વાર્ષિક ગ્રંથ.
2. સર્વેક્ષણ એટલે શું ? શાળાકીય સર્વેક્ષણ માટેનાં સોપાનો સવિસ્તાર સમજાવો.
3. મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીની રચનાનાં સોપાનોની વિગતે ચર્ચા કરો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દમાં લખો. 10

1. સંશોધન હાથ ધરતી સંસ્થાઓનાં નામ જણાવી કોઈ એક સંસ્થાનો વિસ્તારથી પરિચય આપો.
2. અવલોકન એટલે શું ? અવલોકનના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.
3. લિકર્ટની વલણ માપદંડ રચનાનાં સોપાનો જણાવો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 05

1. ક્રમ માપદંડના પ્રકારો જણાવો.
2. સમાજ સર્વેક્ષણ એટલે શું ?
3. પ્રશ્નાવલિના લાભ અને ગેરલાભ જણાવો.
4. સમાજમિતિ પધ્ધતિનું નિર્માણ કોણે કર્યું હતું ?
5. ઉપકરણની પ્રાથમિક અજમાયશ શા માટે ?

Dec.-24 – 3 - 3101

M.Ed. Sem. -I (New Course) Examination

December -2024

Psychology of learning and Development CC-101

Total Marks : 70 — Time : 3 Hours

1145

સૂચના: ૧. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
૨. જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
૩. બંને વિભાગના ઉત્તર અલગ–અલગ ઉત્તરવહીમાં લખવા.

વિભાગ –૧

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં લખો. **20**

1. અધ્યયનની વ્યાખ્યા તમારા શબ્દોમાં સમજાવી અને અધ્યયનના કોઈપણ એક સિધ્ધાંતની સમજ આપો.
2. મનોવિજ્ઞાનની વિભિન્ન વિચારધારાઓ Schools of Psychology ની ચર્ચા કરો.
3. અધ્યયન સંક્રમણના શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો સમજાવો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં લખો . **10**

1. આસુબેલના અધ્યયન સિધ્ધાંતની સમજ આપો.
2. બુધ્ધિના કોઈપણ બે સિધ્ધાંતોની સમજૂતી આપો.
3. બાન્ડુરાએ આપેલ જ્ઞાનના અનુમાનનો સિધ્ધાંત સમજાવો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો . **05**

1. નકારાત્મક સંક્રમણનું ઉદાહરણ આપો.
2. બહિર્મુખતા એટલે શું?
3. પ્રતિમાન એટલે શું?
4. સંરચનાવાદના પ્રણેતાનું નામ જણાવો.
5. વ્યકિતના કોઈ બે પરિબળોના નામ આપો.

વિભાગ– ૨

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો . દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં લખો . **20**

1. સર્જનશીલતા એટલે શું? સર્જનશીલતા વિકસાવવાની પ્રયુકિતઓ વર્ણવો.
2. સ્મૃતિનો અર્થ જણાવી સ્મૃતિના પ્રકારો સમજાવો.
3. વર્તનવાદના કોઈ એક સિધ્ધાંતની ચર્ચા કરો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો . દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં લખો . **10**

1. બી.એફ. સ્કિનરના સ્વ નિયંત્રણ મોડેલની ચર્ચા કરો.
2. માહિતી એટલે શું? તેના સાધનોની ચર્ચા કરો.
3. જીન પિયાજેના જ્ઞાનાત્મક વિકાસ પ્રતિમાન ટૂંકમાં સમજાવો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. **05**

1. લઘુ--અવધિ સ્મૃતિનું ઉદાહરણ આપો.
2. બુધ્ધિઆંકનું સૂત્ર લખો.
3. કોઈપણ એક મનોવિજ્ઞાનની પ્રમાણિત કસોટીનું નામ આપો.
4. મેસ્લો કયા મોડેલના પ્રણેતા છે?
5. બહુમુખી વ્યકિતત્વના લક્ષણો જણાવો.

4325517

Dec.-24 _ 3 - 3102

M.Ed. Sem. -I (New Course) Examination

December -2024

Historical, Political and Economic Prospective of Education CC-102

Total Marks : 70 **Time : 3 Hours**

સૂચના: ૧. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.વિકલ્પો આંતરિક છે.

૨. અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ આપવામાં આવશે.

૩. બંને વિભાગના ઉત્તર અલગ–અલગ ઉતરવહીમાં લખવા.

વિભાગ –૧

Que. 1 **નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં લખો.** **20**

1. બોધકાલીન શિક્ષણ પ્રણાલી એટલે શું? બૌદ્ધ કાલીન શિક્ષણ પ્રણાલીની વિશેષતાઓ જણાવો.
2. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ ૧૯૮૬ ની સમીક્ષા કરો.
3. વૈદિક પ્રાચીન શિક્ષણ પ્રણાલી એટલે શું? પ્રાચીન શિક્ષણ પ્રણાલીની વિશેષતાઓ વિગતે ચર્ચો.

Que. 2 **નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં લખો .** **10**

1. NCF 2005ની વિશેષતાઓ જણાવો.
2. સર્વશિક્ષા અભિયાન અને RUSAની શિક્ષણના સાર્વત્રિકરણ અંગેની ભૂમિકા સમજાવો.
3. યુનિવર્સિટી શિક્ષણ પણ 1948-49ની ભલામણો સ્પષ્ટ કરો.

Que. 3 **નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો .** **05**

1. શિક્ષણનો હક કાયદો RTE ક્યારે અમલમાં આવ્યો?
2. NCFTE નું પુરું નામ જણાવો.
3. SSAનું પુરું નામ જણાવો.
4. શબ્દ સમજાવો પબજ્જા સંસ્કાર.
5. માધ્યમિક શિક્ષણ પંચ બીજા કયા નામથી ઓળખાય છે?

વિભાગ– ૨

Que. 1 **નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો . દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં લખો .** **20**

1. શિક્ષણની ઈતિહાસની આવશ્યકતા અને મહત્વ તમારા શબ્દોમાં સ્પષ્ટ કરો.
2. લોકશાહીની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેના હેતુઓ અને લોકશાહીના મૂળભૂત ગૃહીતોની ચર્ચા કરો.
3. માધ્યમિક શિક્ષણ પંચ 1925-53 વિગતે સ્પષ્ટ કરો.

Que. 2 **નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો . દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં લખો .** **10**

1. શિક્ષણ પર બજેટ સહાયની અસરો જણાવો.
2. રાષ્ટ્રીય માધ્યમિક શિક્ષા અભિયાન અંતર્ગતની વિવિધ યોજનાઓ ટૂંકમાં સ્પષ્ટ કરો.
3. આર્થિક વિકાસમાં શિક્ષણની ભૂમિકા સમજાવો.

Que. 3 **નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો.** **05**

1. યુનિવર્સિટી શિક્ષણ પંચ કોના અધ્યક્ષપણા નીચેનીમાં આવ્યું હતું?
2. ભારતમાં કયા નાણામંત્રી સૌથી વધુ વખત સામાન્ય અંદાજપત્ર રજૂ કર્યું છે?
3. CTEનું પુરું નામ જણાવો.
4. RUSAનું પુરું નામ જણાવો.
5. પ્રાથમિક શિક્ષણના સંદર્ભમાં સર્જન્ટ કમિશનની કોઈપણ બે ભલામણો જણાવો.

43243359

Dec.-24 – 3 - 3103

M.Ed. Sem. -I (New Course) Examination

December -2024

Education Studies CC-103

Total Marks : 70 **Time : 3 Hours**

Instruction: 1. All questions are mandatory. Options are built-in.
2. Mark will be deducted for irrelevant text.
3. Write the answers of both the sections in separate answer books.

Section – A

Que. 1 **Answer any two of the following question. Each answer should be in 500 words.** **20**

1. State the meaning and concept of education and explain its modern history.
2. Discuss in detail the connection of school knowledge with life outside school and the connection of action-reaction knowledge with knowledge of the consequences of action.
3. State the educational ideologies of education pedagogy.

Que. 2 **Answer any two of the following question. Each answer should be in 250 words.** **10**

1. Explain the meaning of school education and state its characteristics.
2. Briefly discuss the factors affecting social structure.
3. What is interdisciplinary education? Briefly explain its branches.

Que. 3 **Answer the following question in short.** **05**

1. Define sustainable education.
2. State the usefulness of value education.
3. Explain traditional disciplines.
4. Define ideal teacher.
5. What is integrated education?

Section – B

Que. 1 **Answer any two of the following question. Each answer should be in 500 words.** **20**

1. Elaborate the role of an ideal teacher, as a facilitator and as a co-learner.
2. State the contemporary challenges of school education.
3. State the use of ICT in education.

Que. 2 **Answer any two of the following question. Each answer should be in 250 words.** **10**

1. Define human personality and briefly explain its dimensions.
2. What do values skills and attitudes educators need to achieve the goal of education for peace? Give its brief information.
3. What does step need to be taken to bring about quality and excellence in education?

Que. 3 **Answer the following question in short.** **05**

1. How would you as a teacher give vocational guidance to students?
2. State the definition of Adult education.
3. State the concept of teaching-learning.
4. State the usefulness of the environment in the personal development of the child.
5. State the qualities of an ideal student.

Dec.-24 – 3 - 3104

M.Ed. Sem. -I (New Course) Examination

December -2024

Introduction to Research Methods CC-104

Total Marks : 70 **Time : 3 Hours**

સૂચના: ૧. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.વિકલ્પો આંતરિક છે.
૨. અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ આપવામાં આવશે.
૩. બંને વિભાગના ઉત્તર અલગ–અલગ ઉત્તરવહીમાં લખવા.

વિભાગ –૧

Que. 1 **નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં લખો.** **20**

1. શૈક્ષણિક સંશોધન એટલે શું? શૈક્ષણિક સંશોધનની લાક્ષણિકતાઓ જણાવી તેના અવરોધક પરિબળોની વિગતે ચર્ચા કરો.
2. 'ઉત્કલ્પના એ સંશોધનની આંખો છે' આ વિધાનના સંદર્ભમાં ઉત્કલ્પનાના પ્રકાર ઉદાહરણ સહ સમજાવો.
3. ચલ એટલે શું? તેના પ્રકારોને ઉદાહરણ સહ સ્પષ્ટ કરો.

Que. 2 **નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં લખો .** **10**

1. મૂળગત અને વ્યવહારુ સંશોધનને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
2. ક્રિયાત્મક સંશોધનના સોપાનોની ચર્ચા કરો.
3. શૈક્ષણિક સંશોધન હાથ ધરતી વખતે તમે કઈ નૈતિક બાબતોને ધ્યાનમાં રાખશો?

Que. 3 **નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો .** **05**

1. સંશોધન સમસ્યાના લક્ષણો જણાવો.
2. સંશોધન દરખાસ્તનું મહત્વ જણાવો.
3. શિક્ષક માટે સંશોધનની આવશ્યકતા જણાવો.
4. ક્રિયાત્મક સંશોધન એટલે શું?
5. કયા પ્રકારના સંશોધનમાં ચલોનું નિયંત્રણ જરૂરી હોય છે.

વિભાગ– ૨

Que. 1 **નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો . દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં લખો .** **20**

1. સંદર્ભ સાહિત્યની સમીક્ષામાં ઈન્ટરનેટ, ઈન્ફલીબનેટ, જ્ઞાનકોશ અને શબ્દકોશના મહત્વને ઉદાહરણ સાથે ચર્ચો.
2. મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીની રચનાનાં સોપાનોની વિગતે ચર્ચા કરો.
3. પ્રશ્નાવલિ એટલે શું? પ્રશ્નાવલિના પ્રકાર જણાવી સારી પ્રશ્નાવલિના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.

Que. 2 **નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો . દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં લખો .** **10**

1. મુલાકાતના વિવિધ પ્રકારો જણાવી કોઈ એકને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
2. અવલોકન એટલે શું? અવલોકનના પ્રકારો સમજાવો.
3. સારી પ્રમાણિત કસોટીના લક્ષણો જણાવો.

Que. 3 **નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો.** **05**

1. શૈક્ષણિક સંશોધનનાં ઉપકરણો જણાવો.
2. ક્રમમાપદંડના પ્રકારો જણાવો.
3. સામાજિકતા મિતી એટલે શું?
4. ઉપકરણની પ્રાથમિક અજમાયશ શા માટે?
5. સંશોધન હાથ ધરતી સંસ્થાઓનાં નામ જણાવો.

APR25-03-5271
M. Ed Semester-II Examination
April - 2025
CC-201 Philosophy of Education

Total Marks :70 **Time: 3 Hours**

સૂચના
૧. બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
૨. અપ્રસ્તુત લખાણ માટેગુણ કાપવામાં આવશે.
૩. બનેવિભાગનાઉતર અલગ અલગઉતરવહીમાં લખવા

વિભાગ–૧

પ્રશ્ન–૧ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉતર લખો પ્રત્યેક ઉતર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં લખો **૨૦**

૧. તત્વજ્ઞાનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેનો વ્યાપ અને કાર્યો વિશે જણાવો
૨. શિક્ષણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી શિક્ષણમાં સૂચનાત્મકઅભિગમનું મહત્વ જણાવો
૩. જ્ઞાનમીમાસાવિશે સમજ આપી જ્ઞાનના સ્ત્રોતો વિશે સમજાવો

પ્રશ્ન–૨ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉતર લખો પ્રત્યેક ઉતર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં લખો **૧૦**

૧. મૂલ્યમીમાંસા વિશે ટૂંકમાં જણાવો
૨. તત્વજ્ઞાન અનેતત્વચિંતન વિશે લખો
૩. વર્તમાન સમયમાં તત્વજ્ઞાનની આવશ્યકતાઓ જણાવો

પ્રશ્ન–૩ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉતર લખો **૦૫**

૧. અંતઃપ્રજ્ઞા એટલે શું?
૨. જ્ઞાનનું સમવાયી સ્વરૂપ એટલે શું?
૩. તત્વજ્ઞાનની મૂળભૂત શાખાઓના નામ લખો
૪. આચાર મીમાંસા એટલે શું?
૫. બહિરંગ મૂલ્ય એટલે શું?

વિભાગ–૨

પ્રશ્ન–૧ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉતર લખો પ્રત્યેક ઉતર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં લખો **૨૦**

૧. માનવતાવાની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી માનવતાવાદની ઐતિહાસિક પાશ્વભૂમિકાવિશે જણાવો
૨. ભગવદગીતાને ધ્યાનમાં રાખીને કેળવણીની ભૂમિકા,કેળવણીના ઉદશ્યો,અભ્યાસ શિક્ષણ પધ્ધતિ અને ગુરુ–શિષ્ય સંબંધો વિશે જણાવો
૩. જૈન દર્શનની પાશ્વભૂમિકા સ્પષ્ટ કરી જૈન ધર્મના અગત્યનાસિધ્ધાંતો વિશે જણાવો

પ્રશ્ન–૨ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉતર લખો પ્રત્યેક ઉતર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં લખો **૧૦**

૧. માનવતાવાનાં દાર્શનિકગૃહિતોવિશે જણાવો
૨. વેદાંતદર્શનની શિક્ષણમાં ભૂમિકા જણાવો
૩. આચાર્ય વિનોબાભાવેના શૈક્ષણિક વિચાર પ્રદાનની શિક્ષણ પર અસરો જણાવો

પ્રશ્ન–૩ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉતર લખો **૦૫**

૧. વેદાંતશાખાના આધ્યપ્રવર્તક કોણ હતા?
૨. તાર્કિકવાદએટલે શું?
૩. સાંખ્યદર્શનની કોઇ એક વિશેપતા લખો
૪. ભગવદગીતા અનુસાર સ્થિતપ્રજ્ઞ એટલે શું?
૫. નારીવાદ એટલે શું

4327298

APR25-03-5272

M. Ed Semester-II Examination

April - 2025

CC-202 Sociology of Education

Total Marks :70 **Time: 3 Hours**

સૂચના
૧. બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
૨. અપ્રસ્તુત લખાણ માટેગુણ કાપવામાં આવશે.
૩. બનેવિભાગનાઉતર અલગ અલગઉતરવહીમાં લખવા

વિભાગ–૧

પ્રશ્ન–૧ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉતર લખો પ્રત્યેક ઉતર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં લખો ૨૦

૧. શિક્ષણમાં સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ જણાવી તેના કાર્યક્ષેત્ર વિશે સમજાવો
૨. સામાજિક સ્તરીકરણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી સામાજિક સ્તરીકરણના સંદર્ભમાં પ્રકાર્યકારી સિધ્ધાંત વિશે જણાવો
૩. સામાજિકરણની પ્રકિયા વિશે સમજ આપી સામજિકીકરણના પ્રકારો વિશે સમજાવો

પ્રશ્ન–૨ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉતર લખો પ્રત્યેક ઉતર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં લખો ૧૦

૧. સામાજિકગતિશીલતા પ્રકાર વિશે સમજાવો
૨. સામાજિક સંસ્થાઓના કાર્યો વિશે ચર્ચા કરો
૩. શિક્ષણમાં માનવ અધિકારનાઉદેશ્યોવિશે જણાવો

પ્રશ્ન–૩ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉતર લખો ૦૫

૧. સામાજિક પરિવર્તનનું કોઇ એક ઉદાહરણ જણાવો
૨. શિક્ષણમાં સમાનતા લાવવા માટેનો કોઇ એક ઉપાય સૂચવો
૩. સામાજિક પરિવર્તનની શિક્ષણ પર થતી અસર જણાવો
૪. વ્યકિતનાવિકાસમાં શિક્ષણની જણાવો
૫. શિક્ષણના સંદર્ભે કોઇ એક માનવ અધિકાર જણાવો

વિભાગ–૨

પ્રશ્ન–૧ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉતર લખો પ્રત્યેક ઉતર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં લખો ૨૦

૧. આધુનિકરણ એટલે શું? આધુનિકરણના ફાયદા અને ગેરફાયદાઓ વિશે સમજાવો
૨. વૈશ્વિકરણ એટલે શું? વૈશ્વિકરણની શિક્ષણમાં થતી અસરો જણાવો
૩. રાષ્ટ્રવાદ અને શિક્ષણ વિશે સમજાવો

પ્રશ્ન–૨ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉતર લખો પ્રત્યેક ઉતર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં લખો ૧૦

૧. સંસ્કૃતિનાં લક્ષણો વિશે જણાવો
૨. સંચાર માધ્યમ અને શિક્ષણ વિશે સમજાવો
૩. શિક્ષણના સંદર્ભમાં સાંસ્કૃતિકવિકાસ વિશે જણાવો

પ્રશ્ન–૩ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉતર લખો ૦૫

૧. સાંસ્કૃતિક સંઘર્ષ એટલે શું?
૨. બહુસાંસ્કૃતિકવાદનું ઉદાહરણ લખો
૩. ખાનગીકરણ એટલે શું?
૪. સામાજિક પુનઃનિર્માણ એટલે શું?
૫. સંચાર માધ્યમની શિક્ષણમાં કોઇ એક જરૂરિયાત જણાવો

4328379

APR25-03-5273

M. Ed Semester-II Examination

April - 2025

CC-203 Curriculum Studies

Total Marks :70 **Time: 3 Hours**

સૂચના ૧. બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.

૨. અપ્રસ્તુત લખાણ માટેગુણ કાપવામાં આવશે.

૩. બનેવિભાગનાઉતર અલગ અલગઉતરવહીમાં લખવા

વિભાગ–૧

પ્રશ્ન–૧ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉતર લખો પ્રત્યેક ઉતર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં લખો ૨૦

૧. અભ્યાસક્રમનો અર્થ જણાવી જીવનમાં અભ્યાસક્રમ અને પાઠયપુસ્તકનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો

૨. આંતરરાષ્ટ્રીય,રાષ્ટ્રીય અને રાજયકક્ષાએ અભ્યાસક્રમ ના વિકાસ માટે તમારા મતે શું કરી શકાય? ચર્ચા કરો

૩. અભ્યાસક્રમવિકાસની પ્રકિયા વિગતે સમજાવો

પ્રશ્ન–૨ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉતર લખો પ્રત્યેક ઉતર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં લખો ૧૦

૧. શાળા સાથે અભ્યાસક્રમનું જોડાણ કરવા માટે વર્તમાન શૈક્ષણિક સંસ્થાઓનું વાતાવરણ કેવું હોવું જોઇએ? તમારા મતવ્યો જણાવો

૨. અભ્યાસક્રમની રચના કરતી વખતે શિક્ષક સબંધિત કયા કયા પાસઓને તમે ધ્યાનમાં રાખશો

૩. અભ્યાસક્રમ આયોજન અને તેના વિષય વસ્તુનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો

પ્રશ્ન–૩ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉતર લખો ૦૫

૧. NCF 2005 ની મુખ્ય ૦૪ વિશેષતઓ જણાવો

૨. રચનાત્મક મૂલ્યાંકનના કોઇપણ બે ઉદાહરણ આપો

૩. પર્યાવરણનું જતન થાય તે માટે અભ્યાસક્રમમાં કઇ કઇ બાબતો પર ભાર મૂકી શકાય

૪. વર્તમાન સમયમાં અભ્યાસક્રમના ભારણને ઘટાડવા માટે તમારા મતે શું કરી શકાય

૫. અભ્યાસક્રમના મુખ્ય પ્રકારો જણાવો

વિભાગ–૨

પ્રશ્ન–૧ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉતર લખો પ્રત્યેક ઉતર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં લખો ૨૦

૧. અભ્યાસક્રમવિકાસના સંદર્ભમાં NCF-2005 ની વિશેષતાઓ જણાવો

૨. અપેક્ષિત અભ્યાસક્રમ,અમલમાં હોય તેવો અભ્યાસક્રમ અને પરીક્ષણ કરેલ અભ્યાસક્રમવચ્ચેના અંતરને દૂર કરવા માટે શાળાની કઇ ભૂમિકા હોઇ શકે? ઉ.દા સહ ચર્ચો

૩. અભ્યાસક્રમની રચના કરતી વખતે શિક્ષક તરીકે તમે કઇ કઇ સામાજિક,આર્થિક અને પર્યાવરણીય અપેક્ષાઓ પાસાઓને ધ્યાનમાં રાખશો? ઉદાહરણ સહ સમજાવો

પ્રશ્ન–૨ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉતર લખો પ્રત્યેક ઉતર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં લખો ૧૦

૧. મુખ્યઅભ્યાસક્રમ અને સ્થાનિક સંદર્ભ વિશિષ્ટ અભ્યાસક્રમનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો

૨. અભ્યાસક્રમ મૂલ્યાંકનના સંદર્ભમાં નિદાતાત્મક મૂલ્યાંકન અને રચનાત્મક મૂલ્યાંકન સમજાવો

૩. અભ્યાસકમના જોડાણમાં શાળાની ભૌતિક માળખાકીય સુવિધાઓની કઇ ભૂમિકા હોઇ શકે?

પ્રશ્ન–૩ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉતર લખો ૦૫

૧. વિધાર્થી કેન્દ્રી અભ્યાસલક્ષી વિશેષતાઓ જણાવો

૨. તમે ભણાવેલા કોઇ એક શાળા–વિષયનાઅભ્યાસક્રમનું મૂલ્યાંકન કરો

૩. વિધાર્થીઓની સામાજિકતાનીતિવિકાસ માટે અભ્યાસક્રમમાં કઇ કઇ બાબતોનો સમાવેશ કરી શકાય

૪. સારાઅભ્યાસક્રમ લક્ષણો જણાવો

૫. રચનાત્મકઅભ્યાસક્રમમાં કઇ કઇ પ્રવૃતિઓનો સમાવશે કરી શકાય

4328522

APR25-03-5274
M. Ed Semester-II Examination
April - 2025
CC-204 Teacher Education

Total Marks :70 **Time: 3 Hours**

સૂચના ૧. બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
૨. અપ્રસ્તુત લખાણ માટેગુણ કાપવામાં આવશે.
૩. બનેવિભાગનાઉત્તર અલગ અલગઉત્તરવહીમાં લખવા

વિભાગ–૧

પ્રશ્ન–૧ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં લખો **૨૦**

૧. પૂર્વ સેવાકાલીન શિક્ષક–પ્રશિક્ષણની સંકલ્પના આપી તેના સ્વરૂપ અને વ્યાપની ચર્ચા કરો
૨. ઇન્ટરશીપની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી,પૂર્વ ઇન્ટરશીપ,ઈન્ટરર્નશીપ દરમ્યાન અને ઇન્ટર્નશીપ પછીની પ્રવૃતિઓ જણાવો
૩. શિક્ષકમાં કૌશલ્યો અને ક્ષમતા વિકાસ માટેના વ્યવહારું અભિગમો સવિસ્તાર સમજાવો

પ્રશ્ન–૨ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં લખો **૧૦**

૧. પૂર્વ સેવાકાલીન શિક્ષક–પ્રશિક્ષકની જરૂરીયાત અને મહત્વની ચર્ચા કરો
૨. અન્દ્રાગોજી(ANDRAGOGY)વિશે ટૂંક નોધ લખો
૩. સેવાકાલીન શિક્ષકના હેતુઓ જણાવો

પ્રશ્ન–૩ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો **૦૫**

૧. NAACનું પુરું નામ જણાવો
૨. શકપાથી અધ્યયનાબે ફાયદા જણાવો
૩. NCTE સાથે સંકળાયેલી સંસ્થાઓના નામ જણાવો
૪. Free-E-Learning Websites ના નામે બે નામ જણાવો
૫. GCERT નું વડું મથક કયાં છે.? તેનું પુરું નામ જણાવો

વિભાગ–૨

પ્રશ્ન–૧ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં લખો **૨૦**

૧. પૂર્વ સેવા શિક્ષક–શિક્ષક અભ્યાસક્રમનું માળખું જણાવી તેમાં NCERT અને NCTE ની ભૂમિકા જણાવો
૨. સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણ આપતી સંસ્થાઓના નામ આપી તેના કાર્યો જણાવો
૩. સેવાકાલીન શિક્ષક–પ્રશિક્ષકના કાર્યક્રમની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરી કાર્યક્રમની જરૂરીયાત સમજાવો

પ્રશ્ન–૨ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં લખો **૧૦**

૧. અભિમુખતા કોર્ષ વિગતવાર સમજાવો
૨. સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષકની સમસ્યાઓ જણાવો
૩. અસરકારક સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો

પ્રશ્ન–૩ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો **૦૫**

૧. DIET નું પુરું ના જણાવો
૨. દૂરવર્તી શિક્ષણ એટલે શું
૩. પેડાગોજ એટલે શું?
૪. આદર્શ શિક્ષક પ્રશિક્ષકની કોઇબેયોગ્યતાઓ જણાવો
૫. સેમીનાર એટલે શું?

4326869

April-24-03-3178

M.Ed. Sem. -II (New) Examination

April -2024

Philosophy Perspective of Education CC -201

Total Marks : 70 **Time : 2½ Hours**

સૂચનાઃ ૧. બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
૨. અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.
૩. બંને વિભાગના ઉત્તર અલગ–અલગ ઉતરવહીમાં લખવા.

વિભાગ –૧

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં લખો. 20

1. શિક્ષણની સંકલ્પના જણાવી શિક્ષણનો વિશ્લેષણાત્મક અભિગમ અને સૂચનાત્મક અભિગમ વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.
2. તત્વજ્ઞાન એટલે શું ? તત્વજ્ઞાનના કાર્યો જણાવો.
3. જ્ઞાનમીમાંસાની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી જ્ઞાનમીમાંસાની વિગતે ચર્ચા કરો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં લખો . 10

1. તત્વજ્ઞાનની શાખાઓ વિશે સમજાવો.
2. મૂલ્ય મીમાંસાના સિધ્ધાંતોની વિગતે ચર્ચા કરો.
3. તાર્કિકવાદ વિશે જણાવો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો . 05

1. તાત્વિક વિશ્લેષણ એટલે શું ?
2. અંતરંગ મૂલ્ય એટલે શું ?
3. તત્વજ્ઞાનની શિક્ષણમાં કોઈ એક અગત્યતા લખો?
4. સૌંદર્ય મીમાંસા એટલે શું ?
5. સ્વ–વિકાસ એટલે શું ?

વિભાગ– ૨

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો . દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં લખો . 20

1. પાશ્ચાત્ય વિચારક રૂસોનો ટૂંકમાં પરિચય આપી તેનું શિક્ષણમાં વૈચારિક પ્રદાન જણાવો.
2. માનવતાવાદ અનુસાર જ્ઞાનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી આધુનિક શિક્ષણ પર માનવતાવાદની અસરો વિશે ચર્ચા કરો.
3. વેદાંતદર્શન એટલે શું ? વેદાંતદર્શનની શિક્ષણમાં ભૂમિકા વિગતે સમજાવો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં લખો . 10

1. નારીવાદના કેન્દ્રવર્તી સિધ્ધાંત સમજાવી તેની શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો જણાવો.
2. આચાર્ય વિનોબા ભાવેના વૈચારિક પ્રદાનની શિક્ષણ ઉપરની અસરો જણાવો.
3. ભગવદગીતા અનુસાર જ્ઞાનનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 05

1. ષડદર્શન એટલે શું ?
2. હર્બટ સ્પેન્સરની શૈક્ષણિક વિચાર પ્રદાન કરતી કોઈ એક વ્યાખ્યા લખો.
3. સાંખ્યદર્શનની એટલે શું ?
4. તાર્કિકવાદ એટલે શું ?
5. નારીવાદના પ્રણેતા જણાવો.

4328796

April-24-03-3179

M.Ed. Sem. -II (New) Examination

April -2024

Sociology of Education CC-202

Total Marks : 70 **Time : 2½ Hours**

વિભાગ –૧

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં લખો. 20

1. સામાજિક પરિવર્તન એટલે શું ? તેને અસર કરતા પરિબળોની ચર્ચા કરો.
2. સામાજિક સ્ત્રીકરણની સંકલ્પના જણાવી પ્રકારોની ચર્ચા કરો.
3. આધુનિકીકરણની વ્યાખ્યા આપી આધુનિકીકરણમાં શિક્ષણની હકારાત્મક અને નકારાત્મક ભૂમિકા જણાવો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં લખો . 10

1. શિક્ષણમાં ખાનગીકરણના લાભ અને ગેરલાભની ચર્ચા કરો.
2. સામાજિક ગતિશીલતાનો અર્થ આપી પ્રકારોની ચર્ચા કરો.
3. સામાજિક પરિવર્તનની વ્યાખ્યા કરવી કોઈ બે અવરોધક પરિબળોની સ્પષ્ટતા કરો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો . 05

1. સામાજિક પરિવર્તનના ઉપયોગી થતા કોઈ બે પરિબળ જણાવો.
2. ઓગસ્ટ કાઉન્ટી મુજબ સામાજિક પરિવર્તનના મુખ્ય વિભાગ જણાવો.
3. લોકશાહીના મુખ્ય આધાર સ્તંભો જણાવો.
4. સામાજિક સંસ્થાના કોઈ બે નામ આપો.
5. માનવ વિકાસ સૂચિ આંક એચડીઆઈ એટલે શું ?

વિભાગ– ૨

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો . દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં લખો . 20

1. સંસ્કૃતિની વ્યાખ્યા જણાવી સંસ્કૃતિની કેળવણી પર થતી અસરોની ચર્ચા કરો.
2. બહુ સાંસ્કૃતિક શિક્ષણ એટલે શું ? તેમાં શિક્ષણની કર્તવ્ય નિષ્ઠા સમજાવો.
3. શિક્ષણમાં સમાનતા અને ન્યાયપણુંની ચર્ચા કરો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો . દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં લખો . 10

1. શિક્ષણ અને સમાજ એક સિક્કાની બે બાજુ છે એ વિધાનને સમજાવો.
2. શિક્ષણમાં વૈશ્વિકીકરણ ઉદારીકરણ અને નીજીકરણની ચર્ચા કરો.
3. માનવ અધિકાર શિક્ષણની સંકલ્પના જણાવી પ્રોવિઝનની ચર્ચા કરો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 05

1. શિક્ષણનું વૈશ્વિકીકરણ એટલે શું ?
2. શિક્ષણ સમાજશાસ્ત્રના પ્રણેતાનું નામ આપો.
3. શિક્ષણમાં રાષ્ટ્રવાદ એટલે શું ?
4. સંસ્કૃતિ અને શિક્ષણને પ્રેરક કરતી કોઈ બે સહ અભ્યાસિક પ્રવૃત્તિઓ લખો.
5. માસ મીડિયાનો શિક્ષણમાં ઉપયોગ જણાવો.

4327982 4327982 4327982 4327982 4327982 4327982 4327982 4327982 4327982

April-24-03-3180
M.Ed. Sem. -II (New) Examination
April -2024
Curriculum Studies CC -203

Total Marks : 70 **Time : 2½ Hours**

સૂચનાઃ ૧. બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
૨. અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.
૩. બંને વિભાગના ઉત્તર અલગ–અલગ ઉતરવહીમાં લખવા.

વિભાગ –૧

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં લખો. 20

1. અભ્યાસક્રમનો અર્થ જણાવી શાળા જીવનમાં અભ્યાસક્રમ અને પાઠયપુસ્તકનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો.
2. અભ્યાસક્રમ વિકાસની પ્રક્રિયા વિગતે સમજાવો.
3. અભ્યાસક્રમ આયોજનના સંદર્ભમાં સામાજિક, આર્થિક અને પર્યાવરણીય પાસાંઓ સમજાવો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં લખો . 10

1. તફાવત આપો : અભ્યાસક્રમ અને પાઠયક્રમ.
2. અભ્યાસક્રમની રચના કરતી વખતે શિક્ષક સંબંધીત કયા કયા પાસાંઓને તમે ધ્યાનમાં રાખશો?
3. અભ્યાસક્રમના જોડાણમાં શાળાના વાતાવરણની કઈ ભૂમિકા હોઈ શકે ? ઉદા. સહ ચર્ચો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો . 05

1. NCFનું પુરું નામ જણાવો.
2. પર્યાવરણનું જતન થાય તે માટે અભ્યાસક્રમમાં કઈ કઈ બાબતો પર ભાર મૂકી શકાય?
3. અભ્યાસક્રમના મુખ્ય આધારો જણાવો.
4. વર્તમાન સમયમાં અભ્યાસક્રમના ભારણને ઘટાડવા માટે તમારા મતે શું કરી શકાય.
5. અભ્યાસક્રમના વિકાસ માટે રાજ્ય કક્ષાએ શું કરી શકાય?

વિભાગ– ૨

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો . દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં લખો . 20

1. અપેક્ષિત અભ્યાસક્રમ, અમલમાં હોય તેવો અભ્યાસક્રમ અને પરીક્ષણ કરેલ અભ્યાસક્રમ વચ્ચેના અંતરને દૂર કરવા માટે શાળાની કઈ ભૂમિકા હોઈ શકે ? ઉદા. સહ ચર્ચો.
2. આંતરરાષ્ટ્રીય અને રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ અભ્યાસક્રમના વિકાસ માટે તમારા મતે શું કરી શકાય ?
3. અભ્યાસક્રમનું જોડાણ અને અમલ કરતી વખતે શાળાની માળખાકીય સુવિધાઓ કઈ રીતે મહત્વનો ભાગ ભજવે છે ? સમજાવો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં લખો . 10

1. NCF (National Curriculum Framework)ની વિશેષતાઓ જણાવો.
2. અભ્યાસક્રમ મૂલ્યાંકનના સંદર્ભમાં નિદાનાત્મક મૂલ્યાંકન અને રચનાત્મક મૂલ્યાંકન સમજાવો.
3. પાઠય પુસ્તકમાં વિષય વસ્તુની પસંદગી કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો જણાવો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 05

1. રચનાત્મક અભ્યાસક્રમમાં કઈ કઈ પ્રવૃત્તિઓનો સમાવેશ કરી શકાય ?
2. સારા અભ્યાસક્રમના લક્ષણો જણાવો.
3. કોઈપણ વિદ્યાશાખાના અભ્યાસક્રમની રચના કરતી વખતે શિક્ષક તરીકે તમે કયા કયા મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખશો ?
4. શાળા કક્ષાએ રચનાત્મક અભ્યાસક્રમનું અમલીકરણ કરતી વખતે કઈ કઈ સમસ્યાઓ નડે છે ?
5. વિદ્યાર્થીઓની સામાજિકતામીતિ વિકસે તે માટે અભ્યાસક્રમમાં કઈ કઈ બાબતોનો સમાવેશ કરી શકાય.

4322858

April-24-03-3181

M.Ed. Sem. -II (New) Examination

April -2024

Teacher Education - I CC -204

Total Marks : 70 **Time : 2½ Hours**

સૂચના: ૧. બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
૨. અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.
૩. બંને વિભાગના ઉત્તર અલગ–અલગ ઉતરવહીમાં લખવા.

વિભાગ –૧

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં લખો. **20**

1. દૂરવર્તી શિક્ષણ એટલે શું ? દૂરવર્તી શિક્ષણના હેતુઓ જણાવી તેના પ્રકારોની સમજૂતી આપો.
2. પૂર્વ સેવાકાલીન શિક્ષક–પ્રશિક્ષણની સંકલ્પના આપી તેના સ્વરૂપ અને વ્યાપની ચર્ચા કરો.
3. કૌશલ્ય અને ક્ષમતા વિકાસ અભ્યાસક્રમમાં પ્રાયોગિક કાર્ય અને પત્રકોની ચકાસણીમાં શું શું ધ્યાનમાં લેશો?

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં લખો . **10**

1. NCERT અને NCTEના કાર્યો તથા તેનું મહત્વ સમજાવો.
2. પૂર્વ સેવાકાલીન શિક્ષક–પ્રશિક્ષણની જરૂરિયાત અને મહત્વની ચર્ચા કરો.
3. અભિસ્થાપન કાર્યક્રમના હેતુઓ જણાવો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો . **05**

1. સ્વાધ્યાય કાર્ય એટલે શું ?
2. સેમીનારના બે ફાયદા જણાવો.
3. MOOC નું પુરું નામ જણાવો.
4. NAAC નું પુરું નામ જણાવો.
5. કાર્યશાળાની ઉપયોગિતા જણાવો.

વિભાગ– ૨

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો . દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં લખો . **20**

1. સેવાકાલીન શિક્ષક–શિક્ષણ કાર્યક્રમના આયોજનની રૂપરેખા સમજાવો.
2. ઈન્ટર્નશીપની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, પૂર્વ ઈન્ટર્નશીપ, ઈન્ટર્નશીપ દરમ્યાન અને ઈન્ટર્નશીપ પછીની પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.
3. વ્યવસાયિક વિકાસના ક્ષેત્રો સમજાવો ?

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં લખો . **10**

1. અસરકારક સેવાકાલીન શિક્ષક–પ્રશિક્ષણના ગુણો જણાવો.
2. સેવાકાલિન શિક્ષણના હેતુઓ જણાવો.
3. અભિમુખના કાર્યક્રમનો અર્થ આપી તેના હેતુઓ જણાવો?

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. **05**

1. સંકલ્પનાત્મક ક્ષમતા એટલે શું ?
2. સુરચિત પાઠયક્રમ એટલે શું ?
3. Free – E-learning websites ના બે નામ આપો.
4. DIETનું પુરું નામ જણાવો.
5. પૂર્વ સેવાકાલીન શિક્ષણ એટલે શું ?

4323839

338

Oct-23-01-931

M.Ed. Sem. -III (New Course) Examination

Oct. -2023

Research Method Advance

Time : 3 Hours

Total Marks : 70

સૂચના: ૧. દરેક વિભાગ અલગ–અલગ ઉત્તરવહીમાં લખવા.

૨. દરેક પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.

૩. અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.

વિભાગ –અ

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં આપો. 20

1. નમૂના પસંદગીનો અર્થ જણાવી નમૂના પસંદગીઓની કોઈ પણ બે પધ્ધતિઓ વિશે સમજાવો.
2. પ્રાયોગિક સંશોધનનો અર્થ જણાવી પ્રાયોગિક સંશોધનના સોપાનો વિશે ચર્ચા કરો.
3. ઐતિહાસિક સંશોધન પધ્ધતિના પ્રકારો જણાવી ઐતિહાસિક સંશોધનની શિક્ષણમાં અગત્યતા સમજાવો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં આપો. 10

1. વર્ણનાત્મક સંશોધન પધ્ધતિ વિશે જણાવો.
2. નમૂના પસંદગીના કોઈ એક પ્રકાર વિશે સમજાવો.
3. વ્યાપવિશ્વ એટલે શું ? સંશોધનમાં વ્યાપવિશ્વનું મહત્વ સમજાવો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 05

1. પ્રાયોગિક સંશોધનમાં અંકુશનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
2. ચલના પ્રકારોના નામ લખો.
3. સંશોધનમાં પ્રમાણભૂતતા એટલે શું ?
4. વિશિષ્ટ નમૂના પસંદગી એટલે શું ?
5. સારા નમૂનાના લક્ષણો જણાવો.

વિભાગ– બ

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં આપો. 20

1. વિષયવસ્તુ વિશ્લેષણ પધ્ધતિ વિશે સમજાવો.
2. વ્યકિત અભ્યાસનો શાબ્દિક અર્થ આપી વ્યકિત અભ્યાસના અભિગમો વિશે સમજાવો.
3. સહસંબધાત્મક સંશોધન પધ્ધતિ વિશે સમજાવો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં આપો. 10

1. સર્વેક્ષણ પધ્ધતિની શિક્ષણમાં અગત્યતા વિશે જણાવો.
2. કારણ તુલનાત્મક અભ્યાસોનું શિક્ષણમાં મહત્વ જણાવો.
3. પ્રાયોગિક સંશોધનમાં આંતરિક યથાર્થતા અને બાહ્ય યથાર્થતા વિશે ટૂંકમાં લખો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 05

1. સમૂહલક્ષી અભિગમનું એક ઉદાહરણ લખો.
2. પ્રાયોગિક સંશોધનના ઘટકો જણાવો.
3. નિયંત્રિત જૂથ એટલે શું ?
4. પ્રવાહલક્ષી અભ્યાસો એટલે શું ?
5. સંખ્યાત્મક પધ્ધતિ એટલે શું ?

338

Oct-23-01-932

M.Ed. Sem. -III (New Course) Examination

Oct. -2023

Teacher Education - II

Total Marks : 70 **Time : 3 Hours**

સૂચનાઃ ૧. બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે વિકલ્પો આંતરિક છે.
૨. અસ્પ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.
૩. બંને વિભાગના ઉત્તર અલગ–અલગ ઉતરવહીમાં લખો.

વિભાગ –અ

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. 20

1. સેવાકાલિન શિક્ષણ એટલે શું ? સેવાકાલીન શિક્ષણના હેતુઓ જણાવો.
2. શિક્ષક વિકાસ એટલે શું ? શિક્ષક વિકાસના અભિગમો સમજાવો.
3. શિક્ષક પ્રશિક્ષણની રાષ્ટ્રીય પરિષદના હેતુઓ અને કાર્યો જણાવો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. 10

1. શિક્ષક વિકાસની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી શિક્ષક વિકાસ પર પ્રભાવક પરિબળોની ચર્ચા કરો.
2. જી.સી.ઈ.આર.ટી.ના હેતુઓ અને કાર્યો જણાવો.
3. ભારતમાં શિક્ષક–શિક્ષણનું માળખુ અને મર્યાદાઓ જણાવો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 05

1. NCERT નું પૂરું નામ જણાવો.
2. DPEP ના બે કાર્યો જણાવો.
3. HRDC નું પૂરું નામ જણાવો.
4. સેવાકાલીન શિક્ષણના પ્રકારોના નામ લખો.
5. શિક્ષક કૌશલ્ય એટલે શું ?

વિભાગ –બ

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. 20

1. શિક્ષક ક્ષમતા, પ્રતિબદ્ધતા અને શિક્ષક કામગીરીને વધારવા અંગેની સમસ્યાઓ વિશે જણાવો.
2. શિક્ષક–શિક્ષણ કાર્યક્રમ એટલે શું ? અસરકારક શિક્ષક–શિક્ષણ કાર્યક્રમની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
3. અધ્યાપનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી શિક્ષણ પર સંશોધન માટે વોલ્ટર દોયલેનું પ્રતિમાન સમજાવો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. 10

1. વર્ગખંડ નિરીક્ષણનો વ્યાપ અને મર્યાદાઓ જણાવો.
2. શાળા અને સમુદાય સાથે શિક્ષણ સંસ્થાઓની ભાગીદારી વિશે જણાવો.
3. શિક્ષકોના વ્યાવસાયિક પડકારો જણાવો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 05

1. NIEPAનું પૂરું નામ લખો.
2. અધ્યાપન એટલે શું ?
3. NCTEનું પૂરું નામ લખો.
4. શિક્ષક–પ્રશિક્ષણની સહઅભ્યાસિક પ્રવૃત્તિના બે નામ આપો.
5. NGOના બે કાર્યો જણાવો.

Oct-23-01-934

M.Ed. Sem. -III (New Course) Examination

Oct. -2023

Secondary and Higher Secondary Education - I

Total Marks : 70 **Time : 3 Hours**

સૂચના : ૧. દરેક વિભાગ અલગ–અલગ ઉત્તરવહીમાં લખવા.

૨. દરેક પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.

૩. અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.

વિભાગ : અ

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં આપો. 20

1. માધ્યમિક શાળાના શિક્ષકોની નિમણૂંક પ્રક્રિયાના સોપાનોની સવિસ્તર સમજૂતી આપો.
2. કેન્દ્રીય વિદ્યાલયના હેતુઓ અને કાર્યો વિશે સવિસ્તાર સમજાવો.
3. માધ્યમિક શિક્ષણના શૈક્ષણિક માળખાની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં આપો. 10

1. નવોદય વિદ્યાલયના હેતુઓ અને કાર્યો સવિસ્તાર સમજાવો.
2. શાળા વ્યવસ્થાપનનો અર્થ આપી તેની જરૂરિયાત જણાવો.
3. એકલવ્ય મોડેલ સ્કૂલના હેતુઓ સમજાવી તેના કાર્યો વિશે સમજૂતી આપો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 05

1. NAACનું પૂરું નામ લખો.
2. CBSEનું પૂરું નામ લખો.
3. શાળા વ્યવસ્થાપનના બે હેતુઓ જણાવો.
4. પબ્લિક સ્કૂલ કોને કહેવાય ?
5. શિક્ષણમાં ICT નો ઉપયોગ વધારવા તમે શું કરશો.

વિભાગ : બ

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં આપો. 20

1. માધ્યમિક શાળા કક્ષાએ કન્યા કેળવણીનું મહત્વ સમજાવી તેના અવરોધક પરિબળો વિશે સમજૂતી આપો.
2. માધ્યમિક સ્તરે ICTના ઉપયોગ લાભ જણાવી તેના અવરોધક પરિબળો વિશે ચર્ચા કરો.
3. માધ્યમિક શિક્ષણક્ષેત્રે શાળા છોડી જતા બાળકોની સમસ્યાઓ જણાવી તેમને દૂર કરવાના ઉપાયો જણાવો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં આપો. 10

1. વિદ્યાદીપ યોજના એટલે શું ? તેના ગુણો જણાવો.
2. માધ્યમિક શિક્ષણ સંબધિત સમસ્યાઓ પર સંશોધન કાર્યો જણાવો.
3. શિક્ષણ સહાયકોની સમસ્યાઓની ચર્ચા કરો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 05

1. NCERTનું પૂરું નામ લખો.
2. UGCના પ્રથમ ચેરમેનનું નામ જણાવો.
3. IASEનું પૂરું નામ લખો.
4. વિદ્યાદીપ યોજનાના ચાર હેતુઓ જણાવો.
5. NUEPAની સંસ્થા કયાં આવેલી છે.

369

Oct-23-01-936
M.Ed. Sem. -III (New Course) Examination
Oct. -2023
Secondary and Higher Secondary Education - II

Total Marks : 70 **Time : 2½ Hours**

સૂચના : ૧. દરેક વિભાગ અલગ–અલગ ઉત્તરવહીમાં લખો.
૨. દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
૩. અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.

વિભાગ : ૧

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં આપો. 20

1. માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના સંદર્ભમાં ટાગોરના વિચારોની ચર્ચા કરો.
2. બાળકકેન્દ્રી શિક્ષણના હેતુઓ જણાવી વિષયવસ્તુને બાળક સમક્ષ રજૂ કરવાના માપદંડો જણાવો.
3. માધ્યમિક શિક્ષણ ધારો ૧૯૭૨ની વિગતે ચર્ચા કરો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં આપો. 10

1. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ ૧૯૮૬ના સંદર્ભમાં અધ્યેતાકેન્દ્રી અભિગમની ચર્ચા કરો.
2. ગાંધીજીના મતે સમવાય પધ્ધતિ અને સ્ત્રી શિક્ષણનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો.
3. જે. કૃષ્ણામૂર્તિના મતે શિક્ષણની વિભાવના અને હેતુઓની ચર્ચા કરો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 05

1. વર્તમાન સમયમાં કઈ શિક્ષણનીતિ અમલમાં આવી છે ?
2. RMSAનું પૂરું નામ આપો.
3. NCTEનું પૂરું નમ આપો ?
4. TQMની ભૂમિકા આપો ?
5. અધ્યેતાને સક્રિય રાખવાનાં સ્વરૂપો જણાવો.

વિભાગ : ૨

Que. 1 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં આપો. 20

1. રાષ્ટ્રીય જ્ઞાનપંચની ભલામણોની ચર્ચા કરો.
2. કર્મયોગી તાલીમ એટલે શું ? કર્મયોગી તાલીમની વિગતે ચર્ચા કરો.
3. શાળાકક્ષાએ અભ્યાસક્રમના ધ્યેયોની ચર્ચા કરો.

Que. 2 નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં આપો. 10

1. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ – ૨૦૨૦ના સંદર્ભમાં પોતાના વિચારો રજૂ કરો.
2. સંવાદ પધ્ધતિનો અર્થ આપી તેની વિગતે ચર્ચા કરો.
3. શાળા કક્ષાએ સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન જણાવો.

Que. 3 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 05

1. ઓપરેશન બ્લેક બોર્ડનો અર્થ આપો.
2. NCFTEનું પૂરું નામ આપો.
3. SWOT પૃથ્થકરણ એટલે શું ?
4. મૂલ્યાંકનના પ્રકારો જણાવો.
5. UGCનું પૂરું નામ આપો.

NOV24-1-776
M. Ed. Semester - III Examination
November - 2024
CC-301 : Research Method Advance

Total Marks : 70 **Time : 3 Hours**

સૂચના : ૧. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરીક છે.
૨. અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.
૩. બંને વિભાગના ઉત્તર અલગ–અલગ ઉત્તરવહીમાં લખો.

વિભાગ–૧

૧. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. ૨૦
  ૧. સંશોધનમાં નમૂના પસંદગીની અગત્યતા જણાવી, સંભાવ્ય નમૂના પસંદગી વિશે સમજાવો.
  ૨. વ્યાપવિશ્વની વ્યાખ્યા લખો ? વ્યાપવિશ્વ પસંદગી કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો જણાવો.
  ૩. પ્રાયોગિક સંશોધનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી પ્રાયોગિક સંશોધનનું શિક્ષણમાં મહત્વ સમજાવો.

૨. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. ૧૦
  ૧. સંશોધનમાં નમૂના પસંદગી કરતી વખતે થતી ભૂલો જણાવો.
  ૨. વર્ણનાત્મક સંશોધનનું કોઈ એક ઉદાહરણ આપી તેના સોપાનો જણાવો.
  ૩. ઐતિહાસિક સંશોધનના સોપાનો સમજાવો.

૩. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. ૦૫
  ૧. પૂર્વગ્રહયુકત નમૂના પસંદગી એટલે શું ?
  ૨. પ્રાયોગિક સંશોધનના ઘટકો લખો.
  ૩. ઐતિહાસિક સંશોધન પધ્ધતિનું કોઈ એક ઉદાહરણ લખો.
  ૪. પ્રમાણભૂતતાના પ્રકારો જણાવો.
  ૫. સારા નમૂનાનું કોઈ એક લક્ષણ જણાવો.

વિભાગ–૨

૧. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. ૨૦
  ૧. વિકાસાત્મક સંશોધન પધ્ધતિની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી લંબગત અને આડછેદી અભ્યાસો વિશે સમજાવો.
  ૨. કારણ તુલનાત્મક સંશોધન પધ્ધતિની આવશ્યકતાઓ જણાવી કારણ તુલનાત્મક પધ્ધતિના લાભો જણાવો.
  ૩. વ્યકિત અભ્યાસનો સંશોધનનું કોઈ એક ઉદાહરણ જણાવી વ્યકિત અભ્યાસ સંશોધન પધ્ધતિનું શિક્ષણમાં મહત્વ જણાવો.

૨. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. ૧૦
  ૧. સહસંબંધાત્મક સંશોધન પધ્ધતિના સોપાનો જણાવો.
  ૨. વિષયવસ્તુ વિશ્લેષણ પધ્ધતિ માટેની આવશ્યકતાઓ જણાવો.
  ૩. સર્વેક્ષણ પધ્ધતિની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી સર્વેક્ષણ પધ્ધતિનાં લક્ષણો જણાવો.

૩. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. ૦૫
  ૧. સંશોધનમાં નિયંત્રિત જૂથ એટલે શું ?
  ૨. બાહય યથાર્થતા એટલે શું ?
  ૩. પ્રયોગ પર નિયંત્રત એટલે શું ?
  ૪. સમૂહલક્ષી અભિગમ એટલે શું ?
  ૫. સંશોધનમાં સમાવિષ્ટ વર્ણનાત્મક પધ્ધતિઓના નામ જણાવો.

____

NOV24-1-777

M. Ed. Semester - III Examination
November - 2024
CC-302 : Teacher Education - II

Total Marks : 70 **Time : 3 Hours**

સૂચના : ૧. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરીક છે.
૨. અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.
૩. બંને વિભાગના ઉત્તર અલગ–અલગ ઉત્તરવહીમાં લખો.

વિભાગ–૧

૧. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. ૨૦
- ૧. અધ્યાપનની વ્યાખ્યા જણાવી, અધ્યાપન કાર્યની સંરચના વિગતે ચર્ચો.
- ૨. શિક્ષક–શિક્ષણમાં સંશોધનના પ્રવાહો વિગતે સમજાવો.
- ૩. શિક્ષણ પર સંશોધન માટે વોલ્ટર દોયલનું પ્રતિમાન સમજાવો.

૨. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. ૧૦
- ૧. ઓનલાઈન શિક્ષણના ઉદેશો જણાવો.
- ૨. સર્વ શિક્ષા અભિયાન ચર્ચો.
- ૩. રાષ્ટ્રીય શિક્ષક શિક્ષણ પરીષદના કાર્યો જણાવો.

૩. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. ૦૫
- ૧. NIEPAનું પુરું નામ જણાવો.
- ૨. વર્ગખંડ નિરીક્ષણની મર્યાદાઓ જણાવો.
- ૩. SLT શું છે?
- ૪. કર્તુત્વ એટલે શું?
- ૫. NECનું પુરું નામ જણાવો.

વિભાગ–૨

૧. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. ૨૦
- ૧. શિક્ષણ વિકાસની સંકલ્પના જણાવી, બર્લિન્ગરના શિક્ષક વિકાસના તબકકાઓ વિશે ચર્ચા કરો.
- ૨. સેવાકાલીન શિક્ષક શિક્ષણ કાર્યક્રમોના આયોજનમાં NGOની ભૂમિકા સમજાવો.
- ૩. NCERTનું માળખું વિગતે સમજાવો.

૨. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. ૧૦
- ૧. વ્યવસાયાભિમુખતાના પ્રકારો ચર્ચો.
- ૨. શિક્ષક વિકાસની વિશેષતાઓ જણાવો.
- ૩. શિક્ષક વિકાસના અભિગમો ચર્ચો.

૩. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. ૦૫
- ૧. શિક્ષક પ્રતિબધ્ધતાનો અર્થ જણાવો.
- ૨. અભિમુખતા એટલે શું?
- ૩. અનુરૂપણ પાઠ વિશે જણાવો.
- ૪. RMSA યોજનાના હેતુઓ જણાવો.
- ૫. SUPWનું પુરું નામ જણાવો.

NOV24-1-778

M. Ed. Semester - III Examination

November - 2024

CC-303 : Elementary Education - I

Total Marks : 70 **Time : 3 Hours**

સૂચના : ૧. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરીક છે.
૨. અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.
૩. બંને વિભાગના ઉત્તર અલગ–અલગ ઉત્તરવહીમાં લખો.

વિભાગ–૧

૧. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. ૨૦
  ૧. પ્રાથમિક શિક્ષણના ઉદેશો જણાવો.
  ૨. કોઠારી કમિશન ૧૯૬૪–૬૬માં પ્રાથમિક શિક્ષણ અંગે શું ભલામણો કરી છે તેની ચર્ચા કરો.
  ૩. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ ૧૯૮૬ની પ્રાથમિક શિક્ષણ અંતર્ગત ભલામણની ચર્ચા કરો.

૨. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. ૧૦
  ૧. કસ્તુરબા ગાંધી વિદ્યાલયના હેતુઓ જણાવો અને તેની દરેક સુવિધાઓ ચર્ચા કરો.
  ૨. રાષ્ટ્રીય શિક્ષનીતિ ૧૯૯૨ની ભલામણક્ષેત્રની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.
  ૩. DIATની વિગતે ચર્ચા કરો.

૩. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. ૦૫
  ૧. RTE નું પુરું નામ લખો.
  ૨. POA નું પુરું નામ લખો.
  ૩. રાષ્ટ્રીય જ્ઞાન પંચના મુખ્ય હેતુઓ જણાવો.
  ૪. NKCનું પુરું નામ જણાવો.
  ૫. NCERTનું પુરું નામ જણાવો.

વિભાગ–૨

૧. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. ૨૦
  ૧. પ્રાથમિક શાળાના મુખ્ય શિક્ષકની ભૂમિકા અને જવાબદારી સવિસ્તર સમજાવો.
  ૨. પ્રાથમિક જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીની શું ભુમિકા છે ? તેના કાર્યોની વિગતે ચર્ચા કરો.
  ૩. GCERTના કાર્યોની વિગતે ચર્ચા કરો.

૨. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. ૧૦
  ૧. પ્રથામિક શિક્ષણની મુખ્ય ભૂમિકા જણાવો.
  ૨. GCERTના મુખ્ય હેતુઓ જણાવો.
  ૩. પ્રાથમિક શિક્ષકની નૈતિક અને વ્યાવસાયિક ફરજોની ચર્ચા કરો.

૩. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. ૦૫
  ૧. HTATનું પુરું નામ આપો.
  ૨. MHRD નું પુરું નામ આપો.
  ૩. NCTE નું પુરું નામ આપો.
  ૪. તાલુકા પ્રાથમિક શિક્ષણધિકારીની મુખ્ય બે જવાબદારીઓ જણાવો.
  ૫. કોઠારી કમિશન કયા વર્ષમાં અમલમાં આવ્યું.

NOV24-1-781

M. Ed. Semester - III Examination

November - 2024

CC-304 : Secondary and Higher Secondary Education - II

Total Marks : 70 **Time : 3 Hours**

સૂચના : ૧. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરીક છે.
૨. અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.
૩. બંને વિભાગના ઉત્તર અલગ–અલગ ઉત્તરવહીમાં લખો.

વિભાગ–૧

૧. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. ૨૦
 ૧. માધ્યમિક શિક્ષણ ધારો ૧૯૭૨ની વિગતે ચર્ચા કરો.
 ૨. જે. કૃષ્ણમૂર્તિન મતે શિક્ષણની વિભાવના અને હેતુઓની ચર્ચા કરો.
 ૩. બાળકેન્દ્રી શિક્ષણના હેતુઓ જણાવી, વિષયવસ્તુને બાળક સમક્ષ રજૂ કરવાના માપદંડો જણાવો.

૨. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. ૧૦
 ૧. ગાંધીજીના મતે સમવાય પધ્ધતિ અને સ્ત્રી શિક્ષણનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો.
 ૨. જહોન ડયુઈના શૈક્ષણિક વિચારો અનુસાર શિક્ષણની ચર્ચા કરો.
 ૩. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ ૧૯૮૬ના સંદર્ભમાં અધ્યેતાકેન્દ્રી અભિગમની ચર્ચા કરો.

૩. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. ૦૫
 ૧. TQMની ભૂમિકા જણાવો.
 ૨. NCTEનું પુરું નામ આપો ?
 ૩. અધ્યેતાને સક્રિય રાખવાના સ્વરૂપો જણાવો.
 ૪. ઉચ્ચતર–માધ્યમિક શાળાના શિક્ષની ભરતીની લાયકાત જણાવો.
 ૫. NEP-2020 ના અધ્યપક્ષનું નામ જણાવો.

વિભાગ–૨

૧. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. ૨૦
 ૧. શાળાકક્ષાએ અભ્યાસક્રમની ધ્યેયોની ચર્ચા કરો.
 ૨. SWOTનું વિવેચનાત્મક પૃથ્થકરણ કરો.
 ૩. રાષ્ટ્રીય જ્ઞાનપંચની ભલામણોની ચર્ચા કરો.

૨. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં હોવા જોઈએ. ૧૦
 ૧. સંવાદ પધ્ધતિનો અર્થ આપી, તેની વિગતે ચર્ચા કરો.
 ૨. NCF-2005ની શિક્ષણમાં ભૂમિકા જણાવો.
 ૩. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ–૨૦૨૦ના સંદર્ભમાં પોતાના વિચારો રજૂ કરો.

૩. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. ૦૫
 ૧. UGCનું પુરું નામ આપો.
 ૨. મૂલ્યાંકનના પ્રકારો જણાવો.
 ૩. ઓપરેશન બ્લેકબોર્ડનો અર્થ આપો.
 ૪. RAMSA યોજના કયારે અને શા માટે શરૂ કરાઈ હતી ?
 ૫. NCEFTનું પુરું નામ આપો.